

Kwalificatiedossier

Officier van dienst

bevolkingszorg

Werkzaam binnen de organisatie van crisisbeheersing

Versie: 3.0, 1 augustus 2019

Instituut Fysieke Veiligheid
Afdeling
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Colofon

Oprachtgever:	Portefeuillehouder Vakbekwaamheid landelijk netwerk bevolkingszorg
Titel:	Kwalificatiedossier Officier van dienst bevolkingszorg
Datum:	1 aug 2019
Status:	Definitief
Versie:	3.0
Auteurs:	Minie Eising (onderwijskundige IFV) en Expertgroep OvD bevolkingszorg
Projectleider:	Susan van Petten
Review:	Expertgroep Vakbekwaamheid bevolkingszorg
Eindverantwoordelijk:	IFV, Programma vakbekwaamheid bevolkingszorg

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Deel A Algemene informatie	3
Deel B Overzicht kerntaken	4
Deel C Competenties	5
Deel D Uitwerking kerntaken	7
Deel E Specificaties vakbekwaamheid	10
Deel F Verantwoording	12
Bijlage 1 Opleidingskader	14
Bijlage 2 Namenlijst	18
Bijlage 3 Taakkaart	20

Inleiding

Opbouw dossier

Het kwalificatiedossier beschrijft op gestandaardiseerde wijze de functievereisten voor de officier van dienst bevolkingszorg (OvD-Bz) binnen een veiligheidsregio. Dit document is ervoor bedoeld om een algemeen beeld te schetsen voor deze functie.

De opbouw van het kwalificatiedossier ziet er als volgt uit:

- Deel A Algemene informatie over wat de functie typeert.
- Deel B Beschrijving van de kerntaken.
- Deel C Beschrijving van de competenties.
- Deel D Uitwerking van de kerntaken in werkzaamheden en daaruit voortvloeiend de keuzes en dilemma's van de functie.
- Deel E Beschrijving van de specificaties van zowel de initiële als de blijvende vakbekwaamheid, evenals een beschrijving van het niveau.
- Deel F Verantwoording van de totstandkoming van het kwalificatiedossier als het benoemen waar de verantwoordelijkheid ligt voor het onderhouden van het kwalificatiedossier.

Deel A Algemene informatie

A.1 Plaatsing van de functie

De officier van dienst bevolkingszorg maakt deel uit van het commando plaats incident (CoPI).

De officier van dienst bevolkingszorg (OvD-Bz):

- > ontvangt leiding van en legt verantwoording af aan de Leider CoPI;
- > geeft de algemeen commandant en leider CoPI gevraagd en ongevraagd advies;
- > vertegenwoordigt de kolom bevolkingszorg.

Wettelijke taken CoPI

De taken van het CoPI zijn beschreven in artikel 2.1.2, lid 2 van het Besluit veiligheidsregio's: 'Een commando plaats incident is belast met de operationele leiding ter plaatse, de afstemming met andere betrokken partijen als bedoeld in artikel 16, tweede lid, van de Wet veiligheidsregio's (redactie: gemeenten en andere partijen) en het adviseren van het regionaal operationeel team.'

Constructie CoPI (de functiestructuur)

Een commando plaats incident bestaat ten minste uit:

- > een leider commando plaats incident;
- > een officier van dienst van de brandweer;
- > een officier van dienst geneeskundig;
- > een officier van dienst van de politie of van de Koninklijke marechaussee;
- > een officier van dienst bevolkingszorg¹.
- > een informatiemanager commando plaats incident;
- > een functionaris crisiscommunicatie commando plaats incident.

A.2 Complexiteit van de functie

De OvD-Bz krijgt te maken met zowel klein- als grootschalige incidenten die politiek-maatschappelijke impact kunnen hebben. De OvD-Bz maakt een analyse van het incident, de verwachte ontwikkeling van het incident en het daarbij meest passende optreden. Hij neemt in acht dat het incident over het algemeen dynamisch is en kan plaatsvinden in een slecht overzichtelijke omgeving. De OvD-Bz heeft daarbij te maken met verschillende verwachtingen vanuit de omgeving (mono versus multi) en maatschappelijke belangen. Tijdens het optreden moet de OvD-Bz functioneren onder tijdsdruk en kan hij te maken hebben met mentale belasting.

1. Op het moment van accorderen van dit kwalificatiedossier bevinden ons nog de 2de tranche van wijzigingen Besluit Veiligheidsregio's. In de 3^e tranche van wijzigingen Besluit Veiligheidsregio's is de officier van dienst bevolkingszorg opgenomen in artikel 2.1.2. eerste lid onder e. Besluit Veiligheidsregio's artikel 2 vierde lid onder b bepaalt dat bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de officier van dienst bevolkingszorg.

Deel B Overzicht kerntaken

Kerntaak 1 Zorgdragen voor de opstart en leiding geven aan de bevolkingszorgprocessen en functionarissen op de plaats van incident

De officier van dienst bevolkingszorg start en leidt de bevolkingsprocessen op de plaats van het incident, bewaakt de voortgang en rapporteert hierover aan CoPI, en algemeen commandantbevolkingszorg.

Kerntaak 2 Deelnemen aan het CoPI

De officier van dienst bevolkingszorg haalt en brengt actief informatie in het CoPI, analyseert de informatie en adviseert leden van het CoPI over aspecten van bevolkingszorg in relatie tot andere kolommen.

Kerntaak 3 Zorgdragen voor overdracht naar de reguliere gemeentelijke organisatie

De officier van dienst bevolkingszorg draagt de processen over aan de reguliere gemeentelijke organisatie, evalueert de monodisciplinaire inzet en stelt een overdrachtsdocument/ first impression report voor de nafase op.

Deel C Competenties

De onderstaande benoemde competenties en competentieniveaus zijn het meest relevant voor de functie en/ of cruciaal bij het uitvoeren van (een deel van) de kerntaken. De competenties zijn afkomstig uit de [competentie box](#).

Competentie: Analytisch vermogen

Signaleert problemen; herkent belangrijke informatie; legt verbanden tussen gegevens. Spoort mogelijke oorzaken van problemen op; zoekt ter zake doende gegevens.

Niveau B (relaties leggen)

- Legt dwarsverbanden. Betreft ideeën uit verschillende disciplines bij het oplossen van een probleem.
- Ziet de relatie tussen feiten en de mogelijke oorzaken en gevolgen.
- Geeft aan welke informatie vereist is voor een goede beeldvorming en gebruikt effectieve methoden teneinde de relevante informatie te vergaren.
- Onderzoekt alternatieven om zich een oordeel te vormen.
- Omschrijft realistische scenario's met relaties tussen oorzaak en gevolg.

Competentie: Besluitvaardigheid

Selecteert één te volgen verantwoorde strategie voor zichzelf (en anderen), ondanks onvolledigheid in kennis van alternatieven en van hun risico's.

Niveau C (afwegen)

- Neemt beargumenteerd een beslissing.
- Weegt feiten tegen elkaar af, besluit op basis van deze feiten en houdt rekening met de gevolgen daarvan.
- Neemt besluiten in minder bekende situaties en neemt doordachte besluiten die collega's of klanten kunnen betreffen.
- Maakt vlot afwegingen en hakt knopen door.
- Gaat bij het nemen van beslissingen weloverwogen te werk.

Competentie: Omgevingsbewustzijn

Is zich bewust van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren. Speelt in op deze ontwikkelingen en vertaalt deze naar het eigen werkgebied.

Niveau B (regionaal)

- Is voldoende op de hoogte van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen die relevant zijn voor het werkveld.
- Gebruikt vergaarde kennis regelmatig effectief voor de eigen organisatie.
- Weet waar vergelijkbare organisaties mee bezig zijn. Anticipeert effectief op ontwikkelingen die gaande zijn in de omgeving van de organisatie.
- Kan zich verplaatsen in politiek bestuurlijke argumenten.

Competentie: mondelinge communicatie

Maakt ideeën en meningen in begrijpelijke taal aan anderen mondeling duidelijk en weet aan te sluiten bij het publiek.

Niveau B (woordenschat en bondig)

- Beschikt over een grote woordenschat.
- Brengt de informatie goed geordend en bondig over.
- Vat samen en legt bondig uit.
- Stemt zijn/haar taalgebruik af op de toehoorders.
- Beantwoordt inhoudelijke vragen afdoende.

Competentie: Plannen en organiseren

Stemt activiteiten van zichzelf (en anderen) op elkaar af en bepaalt hun volgorde zodat doeleinden efficiënt en effectief gerealiseerd worden.

Niveau B (afstemmen)

- Stemt activiteiten (van zichzelf en anderen) op elkaar af.
- Deelt werkzaamheden efficiënt in en stemt activiteiten op elkaar af.
- Heeft inzicht in tijd, middelen en mensen die nodig zijn om een optimaal resultaat te behalen en weet deze te werven.
- Houdt overzicht over de werkzaamheden en toetst de voortgang.
- Legt relaties tussen werkzaamheden binnen de organisatie en stemt planning van eigen werkzaamheden hierop af en weegt belangen en risico's af.

De volgende competenties worden als aanwezig verondersteld:

- > Leidinggeven
- > Stressbestendigheid
- > Flexibiliteit.

Deel D Uitwerking kerntaken

Kerntaak 1 **Zorgdragen voor de opstart en leiding geven aan de bevolkingszorg processen en functionarissen in het inzetgebied CoPI**

1.1 **Werkzaamheden**

De officier van dienst bevolkingszorg:

- 1.1.1 alarmeert relevante betrokken functionarissen van de bevolkingszorg;
- 1.1.2 informeert en adviseert, eventueel in afstemming met de communicatieadviseur COPI, de burgemeester in zijn rol als burgervader, boegbeeld, bestuurder en beslisser;
- 1.1.3 start en leidt de operationele processen bevolkingszorg in het inzetgebied CoPI;
- 1.1.4 is contactpersoon op de plaats incident voor:
 - o bevolkingszorg functionarissen ter plaatse;
 - o het ROT/ Sectie Bevolkingszorg;
 - o maakt afspraken met de overige disciplines om een veilige werkomgeving voor de bevolkingszorg functionarissen te borgen;
 - o bewaakt de voortgang en rapporteert hierover aan leider CoPI en AC in ROT/ Sectie Bevolkingszorg.

1.2 **Keuzes en dilemma's**

De officier van dienst bevolkingszorg:

- 1.2.1 maakt een keuze in de wijze waarop hij de burgemeester, ingezette medewerkers, de leden van het CoPI, de gemeente en de AC-Bz adviseert en/ of rapporteert en het moment waarop dit gebeurt;
- 1.2.2 kiest gegeven de situatie, de beschikbare informatie en de mogelijke scenario's de inzet van mens (aantal en expertise) en middelen;
- 1.2.3 maakt een prioritering in op te pakken taken;
- 1.2.4 kiest welke taken door hemzelf worden opgepakt, dan wel bij een ander worden neergelegd (delegatie);
- 1.2.5 weegt belangen af ten aanzien van de uitvoering van de taken in relatie tot de veiligheid van de ingezette medewerkers Improviseert in een situatie waarin de faciliteiten niet optimaal aanwezig zijn;
- 1.2.6 maakt een afweging in het geval van monodisciplinaire schaarste van middelen en beperking in materiaal en menskracht;
- 1.2.7 maakt een prioritering in verzoeken die op dat moment allemaal even urgent overkomen;
- 1.2.8 handelt in het geval van een aansturingdilemma (acceptatie): de OvD-Bz is in de reguliere bevolkingszorg organisatie niet de leidinggevende van de in te zetten medewerkers;
- 1.2.9 heeft oog voor de eigen veiligheid en de veiligheid van de bevolkingszorg functionarissen in het incident- en effectgebied;
- 1.2.10 weegt af hoe om te gaan met regels, planvormen en procedures die niet optimaal toepasbaar zijn voor zijn optreden in het CoPI;
- 1.2.11 schakelt (bij de rapportage) tussen de politieke werkelijkheid en de operationele beleving van een incident (die er haaks op kan staan);
- 1.2.12 improviseert in een situatie waarin de faciliteiten niet optimaal aanwezig zijn.

2.1 Werkzaamheden

De officier van dienst bevolkingszorg:

- 2.1.1 haalt en brengt actief informatie;
- 2.1.2 levert input aan het CoPI:
 - neemt deel aan de vergaderingen van het CoPI;
 - informeert het CoPI over (de voortgang van) de bevolkingszorg en draagt daarmee bij aan de realisatie van het totaalbeeld.
- 2.1.3 interpreteert en analyseert:
 - Vormt met de deelnemers van het CoPI een gemeenschappelijk beeld van het incident en draagt bij aan oordeelsvorming en besluitvorming;
 - Analyseert de betekenis van de scenario-ontwikkelingen in relatie tot de aspecten van de bevolkingszorg.
- 2.1.4 adviseert:
 - adviseert gevraagd en ongevraagd de leider CoPI en de andere leden van het CoPI over aspecten van bevolkingszorg in relatie tot de andere kolommen;
 - adviseert de burgemeester, in afstemming met leider CoPI, over opschaling;
- 2.1.5 draagt bij aan de formulering van adviezen aan het ROT, mede vanuit een bestuurlijke invalshoek.

2.2 Keuzes en dilemma's

De officier van dienst bevolkingszorg:

- 2.2.1 maakt een keuze in welke informatie ten aanzien van de bevolkingszorg hij met de burgemeester, ingezette medewerkers, de leden van het CoPI, de gemeente en de AC-Bz deelt: welke informatie moeten zij absoluut weten ('need to know') en welke informatie is niet direct noodzakelijk voor het functioneren ('nice to know')?
- 2.2.2 bepaalt hoe om te gaan met beperkte, ongevalideerde en tegenstrijdige informatie.
- 2.2.3 vormt zich een zo juist mogelijk beeld van het incident en de effecten daarvan, onder tijdsdruk en chaotische omstandigheden;
- 2.2.4 gaat om met tegenstrijdige belangen: het belang van de bevolkingszorg tegenover het belang van de andere zorggebieden;
- 2.2.5 adviseert de burgemeester over de maatschappelijke en bestuurlijke impact van een crisis en adviseert over de door de burgemeester te nemen (bestuurlijke) acties;
- 2.2.6 maakt een afweging of hij een besluit zelf neemt of deze voorlegt aan bestuur of procesverantwoordelijke (alle opschalingsniveaus) (tijdsdruk versus bevoegdheden);
- 2.2.7 improviseert in een situatie waarin de faciliteiten niet optimaal aanwezig zijn;
- 2.2.8 schakelt (bij de rapportage) tussen de politieke werkelijkheid en de operationele beleving van een incident (die er haaks op kan staan);
- 2.2.9 kan geconfronteerd worden met beperkte tot niet-beschikbaarheid van gemeentelijke functionarissen voor de uitvoering van de bevolkingszorgprocessen;
- 2.2.10 adviseert de AC-Bz en/ of de gemeentesecretaris van de incidentgemeente over de inzet van mensen en middelen bij schaarste;
- 2.2.11 laat bevolkingszorg besluiten nauwgezet vastleggen in een netcentrisch informatiesysteem;
- 2.2.12 weegt (eigen) belangen af als hij persoonlijk betrokken is bij een incident.

3.1 Werkzaamheden

De officier van dienst bevolkingszorg:

- 3.1.1 rondt de eigen werkzaamheden op het plaats incident af en draagt bevolkingszorg processen over aan de reguliere gemeentelijke organisatie;
- 3.1.2 informeert betrokken functionarissen bij afschaling;
- 3.1.3 draagt zorg voor de debriefing van de ingezette functionarissen van de bevolkingszorgorganisatie;
- 3.1.4 blijft contactpersoon voor de leden van het CoPI of draagt dit over aan een functionaris binnen de reguliere gemeentelijke organisatie;
- 3.1.5 draagt bij aan een multidisciplinaire evaluatie;
- 3.1.6 evalueert de monodisciplinaire inzet en draag zorg voor de opstelling van een eindrapportage/ evaluatie van het proces;
- 3.1.7 levert bij interne opschaling of bij opschaling naar een hogere GRIP fase, in afstemming met de AC-Bz, een bijdrage aan de evaluatie van de monodisciplinaire inzet en het opstellen van een eindrapportage/ evaluatie van het proces;
- 3.1.8 signaleert de behoefte aan nazorg bij de bevolkingszorgmedewerkers richting de AC-Bz of de gemeentesecretaris van de incidentgemeente(n).

3.2 Keuzes en dilemma's

De officier van dienst bevolkingszorg:

- 3.2.1 vindt balans tussen enerzijds de wil om snel af te schalen en terug te gaan naar de normale situatie en anderzijds de benodigde aandacht geven voor openstaande acties en de effecten op de betrokken gemeente(n) in de eerste dagen na het incident/ de crisis, o.a. op het gebied van nazorg;
- 3.2.2 bepaalt welke acties kunnen wachten tot de afgeschaalde fase.

Deel E Specificaties vakbekwaamheid

E.1 Instroomeisen functie

Het wenselijke basisniveau is voor de officier van dienst bevolkingszorg als volgt:

1.1.1 Instroomeisen

- > Minimaal hbo werk- en denkniveau.
- > Aantoonbare aanwijzing door gemeente of hulpverleningsdienst, om de functie en de daarbij behorende opleidingen in de crisisorganisatie te mogen uitvoeren.
- > Geen '9-tot-5-mentaliteit'².

1.1.2 Functionele kennis en vaardigheden

- > Beschikken over de in het profiel aangegeven competenties en kerntaken, zoals beschreven in deel C en D van dit kwalificatiedossier.
- > Aantoonbare kennis en ervaring met de crisisbeheersing minimaal blijkend uit:
 - o kennis van en inzicht in de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de sectie Bevolkingszorg en de taakorganisaties;
 - o kennis van en inzicht in de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van brandweer, politie en GHOR en de overige (regionale) partners binnen en buiten de crisisbeheersing en de procesafhankelijke afspraken;
 - o kennis van de gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure (GRIP);
 - o kennis van relevante wet- en regelgeving;
 - o kennis van en inzicht in het regionaal risicoprofiel;
 - o aantoonbaar 'operationeel gevoel': kunnen verwoorden wat zich afspeelt in een (opgeschaalde) incidentsituatie, welke dilemma's je kunt tegenkomen bij een incident, hoe de samenwerking binnen en tussen de kolommen verloopt etc.;
 - o kunnen coördineren in de context van een crisis;
 - o kunnen werken in een politiek bestuurlijke omgeving;
 - o kunnen werken in een complexe omgeving die meerdere beleidsterreinen omvat.

E.2 Vakbekwaam worden en blijven

De vakbekwaamheid wordt geborgd door middel van opleiden, examineren, bijscholen, trainen en oefenen van bovenvermeld wenselijk basisniveau (die in deze functie nodig is. In het kader van 'vakbekwaam worden' en 'vakbekwaam blijven' kan die vakbekwaamheid worden opgedaan dan wel onderhouden.

² Deze randvoorwaarde dient door het opleidingsinstituut als instroomeis te worden aangegeven, maar hoeft niet als instroomeis te worden getoetst.

Vanuit vakbekwaamheid bevolkingszorg zijn daartoe de volgende opleidingen verplicht:

- > Basisopleiding Bevolkingszorg;
- > Functiegerichte opleiding 'Officier van dienst bevolkingszorg'.

Vakbekwaam blijven is zowel een werknemers- als werkgeversverantwoordelijkheid. De officier van dienst bevolkingszorg onderhoudt vanuit zijn reguliere functie en op basis van bijscholing, training en oefening bovenstaande kennis en vaardigheden en de in dit profiel aangegeven competenties. Hierbij worden competenties aangeduid als: de genoemde kerntaken kunnen uitvoeren en uitgaande van de aangegeven context, mede aan de hand van de voor de functie specifieke keuzes en dilemma's. De officier van dienst voldoet daarbij minimaal aan de verplichtingen die in het kader van de Wet veiligheidsregio's en het regionaal vastgestelde opleidings-, trainings- en oefenbeleid worden gesteld.

De officier van dienst krijgt inzicht in zijn vakbekwaamheid door zelfreflectie en zelfbeoordeling van eigen (leer)resultaten. Hij krijgt ook ongevraagd positieve en negatieve feedback en schat deze zelf op waarde. Hij verdiept zich zelfstandig in nieuwe (wetenschappelijke) kennis en inzichten. De officier van dienst neemt actief deel aan informatie- en/ of kennisbijeenkomsten rondom proces en inhoud. Hij neemt zelf het initiatief om zijn leer- en oefenbehoeften met zijn leidinggevende te bespreken. Hij maakt zelf een plan om zijn competenties gericht op peil te houden en op de hoogte te zijn van nieuwe ontwikkelingen en vakkennis. Hij toont zijn vakbekwaamheid door zich te laten beoordelen.

Deel F Verantwoording

F.1 Totstandkoming

Dit dossier bevat een verzameling van kwaliteitsinstrumenten die ontwikkeld zijn binnen het project GROOTER voor de functie van officier van dienst bevolkingszorg. In 2015 heeft het IFV het intellectuele eigendom over deze documenten gekregen en daarbij de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud. Beide zijn geborgd binnen het IFV programma Vakbekwaamheid bevolkingszorg.

Doel van de kwaliteitsinstrumenten is enerzijds professionalisering van bevolkingszorg en anderzijds betere uitwisselbaarheid tussen gemeenten en veiligheidsregio's. De producten zijn opgesteld door het veld en voor het veld. Dit betekent dat bij de ontwikkeling en doorontwikkeling van de producten gebruik is gemaakt van functionarissen die in de praktijk een rol binnen bevolkingszorg vervullen en die daarin ook (praktijk)ervaring hebben opgedaan.

Bij het opstellen van de producten is gekozen voor 80 procent uniformiteit en 20 procent lokale/regionale invulling³. Hierdoor wordt regionale of zelfs interregionale bijstand tussen gemeenten en veiligheidsregio's mogelijk gemaakt, én is er binnen de opleiding (en planvorming) ook ruimte voor lokaal of regionaal maatwerk.

De kwaliteitsinstrumenten zijn beschikbaar voor veiligheidsregio's, gemeenten en opleidingsinstanties. Zij kunnen op basis van deze producten hun medewerkers toerusten voor hun taak bij een crisis of incident. Hiermee kan een volgende stap kan worden gezet in de verdere professionalisering van bevolkingszorg, maar ook in uniformiteit en uitwisselbaarheid van functionarissen in Nederland.

³ Dit document is ervoor bedoeld om een algemeen beeld te schetsen voor deze functie.

F.2 Procesinformatie

Procesinformatie	
Herzien door:	Expertgroep officier van dienst bevolkingszorg
Onder regie van:	IFV, Programma vakbekwaamheid bevolkingszorg
Vastgesteld door:	6 juni 2018, Maarten Dewachter, Portefeuillehouder namens het Landelijk netwerk bevolkingszorg
Versie:	1.1, 2018
Reden voor evt. wijziging kwalificatiedossier	Periodiek onderhoud na 8 jaar en gewijzigde inzichten over de invulling van de functie.
Verantwoordelijkheid beheer en onderhoud	De verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen en onderhouden van de kwalificatiedossiers voor functionarissen werkzaam binnen de crisisbeheersingsorganisatie is belegd bij het Instituut Fysieke Veiligheid.

F.3 Brondocumenten

Bij de totstandkoming van dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van onderstaande bronnen:

- > [Referentiekader Regionaal Crisisplan 2016, Referenties bevolkingszorg \(1 september 2016\)](#)
- > [Bevolkingszorg op orde 2.0 - eigentijdse bevolkingszorg, volgens afspraak \(16 mei 2014\)](#)
- > [Checklist OvD en AC-Bz Nafase](#)
- > [SIS instructie officier van dienst bevolkingszorg](#)
- > [Overdrachtsdocument nafase](#)
- > [Protocol van afspraken Stichting Salvage en Landelijk netwerk bevolkingszorg](#)
- > [Besluit veiligheidsregio en Besluit Personeel Veiligheidsregio \(3^e tranche\)](#)
- > [Referentiekader Netcentrische Crisisbeheersing \(2015\)](#)

Bijlage 1 Opleidingskader

Dit opleidingskader betreft de functiegerichte opleiding 'Officier van dienst bevolkingszorg'.

1.1 Titel van de opleiding

Officier van dienst bevolkingszorg.

1.2 Opzet

De opleiding maakt deel uit van een geheel van opleidingen met betrekking tot bevolkingszorg. Deze zijn te vinden op de website van [Vakbekwaamheid Bevolkingszorg](#).

1.3 Doelgroep

Aspirant officieren van dienst bevolkingszorg.

1.4 Instroomeisen van de functieopleiding

- > De instroomeisen zoals beschreven in deel E 1.1.1 in dit kwalificatiedossier.
- > Basisopleiding Bevolkingszorg: beschreven in het [Opleidingskader Basisopleiding Bevolkingszorg 2.0](#)
- > E-learning NL-alert (aangeboden door het IFV): algemeen

1.5 Minimumeisen

De opleiding moet minimaal voldoen aan de volgende eisen:

Inhoud

In de opleiding dient de deelnemer de betreffende landelijke, functie specifiek ingevulde competenties te ontwikkelen, zodat hij kan omgaan met de aangegeven keuzes en dilemma's.

Verondersteld wordt dat aspiranten in de functieopleiding aantoonbare kennis en ervaring opdoen met crisisbeheersing. Dit is minimaal blijktend uit:

- > kunnen werken onder crisismomentsomstandigheden;
- > kunnen werken in een politiek bestuurlijke omgeving;
- > kunnen werken in een complexe omgeving die meerdere beleidsterreinen omvat.

Naast de landelijke invulling van de functie dient in de opleiding zo nodig ook de lokale en regionale invulling aan de orde te komen. Het gaat hierbij om eventuele lokale/ regionale aanvullingen op de landelijke invulling. Bijvoorbeeld:

- > Hoe wordt de functie lokaal/ regionaal ingevuld?
- > Hoe organiseert men hier de processen?
- > Hoe vindt de alarmering plaats?
- > In welk team zit men?
- > Op welke locatie?
- > Hoe vindt de aansturing plaats?
- > Wat is het mandaat/ wat zijn de bevoegdheden?
- > Hoe en met welke partijen vindt informatie-uitwisseling plaats?

Het is de verantwoordelijkheid van de regio om aan de docent mee te geven, dat en hoe de lokale en regionale invulling in de opleiding wordt meegenomen.

Docent

- > De docent dient minimaal hetzelfde werk- en denkniveau te hebben als de deelnemers aan de opleiding.
- > De docent heeft kennis van en zicht op de actuele ontwikkelingen in het werkveld van de deelnemers aan de opleiding.
- > De docent dient aantoonbare kennis en ervaring te hebben met betrekking tot de kerntaken en de competenties die beschreven staan in dit profiel.

Didactiek

De opleiding moet competentiegericht worden opgezet. Bij competenties gaat het om het geïntegreerd kunnen uitvoeren van bepaalde taken, in een bepaalde context, met bepaalde kwaliteiten. Vanwege deze competentiegerichtheid is in de opleiding een mix van theoretische en praktische werkvormen nodig, waarbij de beroepspraktijk als uitgangspunt dient. De competenties moeten in onderlinge relatie met elkaar beproefd worden in situaties, die doen denken aan en vergelijkbaar zijn met de daadwerkelijke werksituatie.

1.6 Door opleidingsinstituut aan te geven aspecten

Het opleidingsinstituut dat deze opleiding aanbiedt, kan de volgende onderdelen toelichten:

- > **Opbouw van de opleiding**
Uit welke onderdelen (onderwerpen) zal de opleiding bestaan? De inhoud van de onderdelen moet helder zijn aangegeven.
- > **Uitwerking van de leerdoelen per onderdeel van de opleiding**
Per onderdeel dient het opleidingsinstituut de leerdoelen aan te geven: wat moeten de deelnemers na deelname aan het betreffende onderdeel bereikt hebben? De leerdoelen moeten duidelijk en relevant zijn en tezamen (minimaal) de in dit profiel aangegeven kerntaken dekken.
- > **Werkvormen/ leermethoden**
Welke mix van werkvormen/ leeractiviteiten/ ervaringen wordt gebruikt om de leerdoelen te bereiken? Vanwege de competentiegerichtheid moeten gevarieerde werkvormen worden ingezet: theoretisch, praktisch en gecontextualiseerd.
- > **Groeperingsvormen**
Hoe wordt de deelnemersgroep ingedeeld? Mogelijkheden zijn: klassikaal; in kleine groepjes; individueel.
- > **Opdrachtvormen binnen de opleiding**

Na afloop van de opleiding kan de deelnemer een regionaal georganiseerde proeve van bekwaamheid afleggen. De opleiding dient hierop voor te bereiden. Dit kan ook door binnen de opleiding reeds voorbereidende opdrachten op de proeve van bekwaamheid op te nemen. Het opleidingsinstituut dient daarom aan te geven welke opdrachtvormen/ studietaken binnen de opleiding worden ingezet, afgestemd en voorbereidend op de toetsvormen die in de proeve van bekwaamheid worden gehanteerd.

> **Monitoring en evaluatie**

Hoe houdt het opleidingsinstituut 'vinger aan de pols' over de voortgang van de deelnemers ten aanzien van de kerntaken, hoe wordt feedback gegeven en hoe wordt de opleiding geëvalueerd?

> **Uitwerking van de studielast**

In paragraaf 1.9 van deze bijlage is een indicatie van de totale studielast voor deze opleiding weergegeven. Het opleidingsinstituut dient de verdeling hiervan over contacturen en zelfstudieuren aan te geven.

> **Organisatie van de opleiding**

Hierbij worden de meer praktische kanten van de opleiding aangegeven, bijvoorbeeld:

- locatie;
- (studie)materialen zoals modules, hand-outs, boeken, proeftoetsen en practicummaterialen;
- communicatie;
- planning in de tijd;
- deelnemerskosten.

1.7 Opbrengst van de opleiding

Na het volgen van de opleiding dient de deelnemer aantoonbaar de beschreven kerntaken te beheersen, mede in relatie tot de aangegeven competenties en keuzes en dilemma's. Kerntaak 1, 2 en 3 en de bijbehorende competenties vormen de minimale landelijke richtlijnen en dienen voldoende aan de orde te komen in de functiegerichte opleiding Officier van dienst bevolkingszorg.

1.8 Toetsing

Na afloop van de opleiding kan de deelnemer bij een toetsende instantie een proeve van bekwaamheid afleggen. Daarin wordt getoetst of de deelnemer de aangegeven kerntaken en competenties (uitgezonderd de lokale/ regionale invulling daarvan) beheerst. Toetsing van de beheersing van de 'couleur lokaal en regionaal' kan niet plaatsvinden vanuit een centrale proeve van bekwaamheid. De proeve van bekwaamheid richt zich op de landelijk geldende aspecten. Het beheersen van de lokale/ regionale invulling dient tijdens de opleiding door de docent zelf te worden getoetst. De docent dient vervolgens aan de toetsende instantie door te geven, of de deelnemer voldoet aan de lokale/ regionale eisen. Is dit het geval, dan kan de deelnemer de centrale proeve van bekwaamheid afleggen. Daarnaast zijn de genoemde instroomeisen een voorwaarde voor het volgen van de opleiding, en daarmee dus ook indirect voor het afleggen van de proeve van bekwaamheid. Voorafgaand aan de proeve van bekwaamheid dient daarom ook impliciet getoetst te worden, of de functionaris aan deze instroomeisen voldoet.

1.9 Studielast

Een indicatie van de contacturen voor deze opleiding is: 4 á 6 dagdelen. Het exacte aantal contacturen hangt met name af van de invulling van de werkvormen in de opleiding: sommige werkvormen vergen meer tijd, andere minder tijd. De regio bepaalt met het opleidingsinstituut de omvang van de exacte studielast. Eventueel in te plannen zelfstudie-uren moeten in verhouding staan tot het aantal contacturen.

1.10 Minimum en maximum aantal deelnemers

Het minimum- en maximaantal deelnemers per opleiding hangt af van de wijze waarop de opleiding wordt ingericht. Hierbij gelden verschillende eisen:

- > Voor groepswerk/ werkgroepen: ongeveer 12 – 15 deelnemers (op 1 docent).
Dit betreft bijeenkomsten waarin de deelnemers in theorie met de stof omgaan en daar allen actief (cognitief) aan moeten meedoen, bijvoorbeeld door het bespreken van casussen of stellingen.
- > Voor echt praktische werkzaamheden: ongeveer 5 – 8 deelnemers (op 1 docent).
Dit betreft bijeenkomsten waarin de deelnemers zelf actief en praktisch aan concrete taken werken voor een gezamenlijk eindproduct.

Bijlage 2 Namenlijst

1.1 Expertgroep officier van dienst (ontwikkeling)

Naam	Organisatie	Rol
Jaap Boomsma	Gemeente Gooise Meren Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	Actieve deelname
Jaco Bruekers	Gemeente Meierijstad Veiligheidsregio Brabant Noord	Actieve deelname
Wendy Braadbaart	Werkorganisatie Duivenvoorde Veiligheidsregio Haaglanden	Actieve deelname
Cees van Vliet	Veiligheidsregio Utrecht	Actieve deelname
Ellen Thus	Gemeente Berg en Dal Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Actieve deelname
Susan van Petten	IFV	Tegenlezer

1.2 Expertgroep Vakbekwaamheid Bevolkingszorg (vaststelling)

Naam	Organisatie
Robert Reus	Coördinerend gemeentesecretaris Noord-Holland-Noord (portefeuillehouder LNB)
Lobke van der Krabben	Veiligheidsregio Brabant-Noord
Marla Rinburg	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
Egon Wolf	Veiligheidsregio Gelderland-Midden
Christiaan Bruggen	Veiligheidsregio Friesland
Sandra van der Burg	Veiligheidsregio Haaglanden
Cees Jan Bloemendaal	Veiligheidsregio IJsselland
Larissa Zijm	Veiligheidsregio Kennemerland

Inge Marijnissen	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Menno van de Wetering	Veiligheidsregio Zeeland
Susan van Petten	IFV, Programma Vakbekwaamheid Bz

Bijlage 3 Taakkaart

In onderstaande taakkaart staan alle kerntaken en werkzaamheden opgenomen als zijnde door één persoon uitgevoerd.

Proces	
Funcienaam	Officier van dienst bevolkingszorg
Alarmering door	Gemeenschappelijke meldkamer <naam>, via <alarmeringsmiddel>
Ontvangt leiding van	Leider CoPI
Geeft leiding aan	Bevolkingszorgprocessen en bevolkingszorgfunctionarissen in het inzetgebied.
Werkplek	Incident locatie
Kerntaken	<ul style="list-style-type: none"> > Zorgdragen voor de opstart en leiding geven aan de bevolkingszorg-processen en -functionarissen in het inzetgebied CoPI. > Deelnemen aan het CoPI. > Zorgdragen voor overdracht naar de reguliere bevolkingszorg organisatie.
Checklist start activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> □ Bevestig het alarm en start logboek. □ Neem contact op met de meldkamer/ leider CoPI: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bespreek totaalbeeld. ○ Bespreek de opschaling van de bevolkingszorgprocessen. □ Stel in overleg met officieren van dienst van de politie, brandweer en GHOR prioriteiten vast. □ Informeer de leider CoPI. □ Deel relevante informatie met de informatiemanager. □ Neem contact op met de burgemeester en andere betrokken of relevante functionarissen van Bevolkingszorg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bespreek het totaalbeeld. ○ Bespreek de uit te voeren werkzaamheden en bepaal de noodzakelijke inzet van mensen en middelen. ○ Informeer de functionarissen van Bevolkingszorg.
Checklist uitvoering activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> □ Haal en breng actief informatie in het CoPI. □ Informeer het CoPI over de voortgang van de bevolkingszorgprocessen. □ Draag bij aan de oordeelsvorming en besluitvorming in het CoPI. □ Analyseer de betekenis van de scenario ontwikkelingen in relatie tot aspecten van de bevolkingszorg (o.a. welke impact heeft het incident op de bevolking). □ Adviseer gevraagd of ongevraagd de leider CoPI en andere leden van het CoPI over aspecten van bevolkingszorg in relatie tot de processen van andere kolommen. □ Informeer en adviseer de burgemeester, in afstemming met de communicatieadviseur CoPI, in zijn rol als burgervader, boegbeeld, bestuurder en beslisser.

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Adviseer de burgemeester, indien nodig, onafhankelijk over opschaling. ☐ Draag bij aan de formulering van adviezen aan het ROT, mede vanuit de bestuurlijke invalshoek. ☐ Bepaal op basis van de beschikbare informatie de uit te voeren taken voor de bevolkingszorgprocessen. ☐ Alarmeer betrokken bevolkingszorgfunctionarissen. ☐ Verdeel en delegeer taken binnen teams. ☐ Bewaak de voortgang en rapporteer hierover aan de leider CoPI en/ of algemeen commandant bevolkingszorg/ sectie bevolkingszorg. ☐ Informeer eventueel conform bevolkingszorgafspraken de gemeentesecretaris, de gemeentelijke voorlichter en/ of de burgemeester. ☐ Maak afspraken met de overige disciplines om een veilige werkomgeving voor de bevolkingszorgfunctionarissen te borgen.
Checklist beëindiging activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Schaal pas af na afstemming met de leider CoPI en (AC-Bz indien van toepassing). ☐ Blijft contactpersoon voor de leden van het CoPI of draagt dit over aan een functionaris binnen de reguliere gemeentelijke organisatie. ☐ Informeer betrokken functionarissen bij afschaling. ☐ Draag zorg voor de debriefing van betrokken functionarissen. ☐ Rond eigen werkzaamheden af op het plaats incident en draag lopende zaken over aan de reguliere gemeentelijke organisatie. ☐ Draag bij aan een multidisciplinaire evaluatie. ☐ Evalueer de monodisciplinaire inzet en draag zorg voor de opstelling van een eindrapportage over/ evaluatie van het proces. ☐ Lever bij interne opschaling of bij opschaling naar een hogere GRIP fase, in afstemming met de AC-Bz, een bijdrage aan de evaluatie van de monodisciplinaire inzet en het opstellen van een eindrapportage/ evaluatie van het proces. ☐ Signaleer de behoefte aan nazorg bij de bevolkingszorgmedewerkers richting de AC-Bz of de gemeentesecretaris van de incidentgemeente(n).
Bevoegdheden	Is bevoegd om (binnen zijn taakbeschrijving als officier van dienst bevolkingszorg) de benodigde opdrachten te geven en activiteiten uit te laten voeren.
Hulpmiddelen	<regionaal invullen>
Neemt deel aan overleg	Overleg CoPI (deelnemer)
Werkt samen met/ heeft contact met	<ul style="list-style-type: none"> > Leider CoPI > Officier van dienst politiezorg > Officier van dienst brandweezorg > Officier van dienst geneeskundige zorg > Communicatie adviseur CoPI > Informatie manager > Liaisons externe partners in veiligheid (bijv. Waterschap, Rode Kruis, Nuts bedrijven, Salvage)
Bereikbaarheid partners/ externen	<regionaal invullen>